

N:o 9.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 1 juni 1908.
— — — — Andra Kammaren den 1 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr:is 10, 12, 61, 103, 150, 156, 157, 158, 177 och 179 samt memorial n:o 50.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna å riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t under nionde hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen att
Bih. till Riksd. Prot. 1908. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft. (N:o 9.) 1

höja den uti gällande stat för jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslagsposten till arfvode åt expeditionschefen, nu 7,500 kronor, med 2,100 kronor eller till 9,600 kronor, däraf 6,600 kronor motsvarande lön samt 3,000 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen höjt den i gällande stat för jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslagsposten till arfvode åt expeditionschefen, nu 7,500 kronor, med 1,500 kronor till 9,000 kronor, däraf 3,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja den i staten för jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslagsposten för amanuenser, vikariatsersättning och renskrifning m. m. från dess nuvarande belopp 12,000 kronor till 18,000 kronor, eller med 6,000 kronor.

Då den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen synes vara af omständigheterna påkallad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, höjt den i staten för jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslagsposten för amanuenser, vikariatsersättning och renskrifning m. m. från dess nuvarande belopp 12,000 kronor till 18,000 kronor, eller med 6,000 kronor.

På grund af Riksdagens beslut under punkterna 1 och 2 kommer anslaget till jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 46,200 kronor, att ökas med 7,500 kronor till 53,700 kronor.

Landtbruksstyrelsen.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels godkänna i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 13 januari innevarande år intaget, af departementschefen tillstyrkt förslag till stat för landtbruksstyrelsen, äfvensom de villkor och bestämmelser, som af departementschefen föreslagits för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner,
dels förklara

ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträdde ordinarie befattning i landtbruksstyrelsen, skulle vara pliktig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmälde att de ville underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunde därtill förbindas, skulle varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranleddes af bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänst innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock i riksstaten uppföra anslaget till landtbruksstyrelsen, nu 34,800 kronor, med ett med 22,800 kronor till 57,600 kronor förhöjdt belopp.

I betraktande af det maktpåliggande och alltjämt ökade arbete, som åligger landtbruksstyrelsen, och de stora kraf, som ställas på styrelsens initiativ och ledning inom de områden, som ligga under dess verksamhetskrets, anser Riksdagen en förhöjning i aflöningsarna för styrelsens chef och ledamöter vara af omständigheterna påkallad. Då Riksdagen funnit den af Eders Kungl. Maj:t för landtbruksstyrelsen föreslagna stat, hvad beträffar aflöningsarnas belopp och deras fördelning i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, i allmänhet stå i öfverensstämmelse med den af 1907 års Riksdag fastställda staten för statskontoret, och då Riksdagen icke haft något att erinra mot det i staten upptagna belopp till extra biträden, vikariatsersättning och expenser, har Riksdagen antagit den föreslagna staten, och som de för åtnjutande af löneförmånerna uppställda villkor och bestämmelser äro desamma, som af Riksdagen förut blifvit i sådant hänseende fastställda, hafva jämväl dessa blifvit af Riksdagen godkända.

Hvad beträffar frågan om den tid, ordinarie tjänst innehafvare skall vara skyldig att vara tillstädes å ämbetsrummet, har departementschefen till statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 13 sistlidna januari uttalat, att bestämmelse i sådant hänseende, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad som redan stadgats för statskontoret, syntes i sinom tid böra intagas uti instruktionen för landtbruksstyrelsen. I likhet med hvad nästlidet års Riksdag beslöt vid löneregleringen för statskontoret, har Riksdagen emellertid velat såsom förutsättning för godkännande af den föreslagna aflöningsstaten föreskrifva, att bestämmelse i nu angifven riktning införes, och har därför ansett, att efter lönestaten bör intagas en bestämmelse af följande lydelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1909, under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelat föreskrift därom, att

samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag.»

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, i anslutning till hvad Eders Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit,
dels godkänt följande aflöningsstat för landtbruksstyrelsen:

	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Orts-tillägg.	Summa.	
Öfverdirektören och chefen	6,200	2,800	1,000	10,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	
3 byråchefer	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till extra biträden, vikariatsersättning och expenser	—	—	—	14,000	
Summa	—	—	—	57,600	

Ann. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels beslutat, att under ofvanstående aflöningsstat skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1909 under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag»;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning i landtbruksstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjlig inträdande förändrad organisa-

tion af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom, därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att det samma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i landbruksstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, landbruksstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landt-

bruksstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtbruksstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, under iakttagande att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om reglering af löneförhållandena m. m. vid landtbruksstyrelsen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att styrelsens chef och ledamöter äga årligen, när sådant utan hinder för göromålen behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, enhvar under en och en half månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i landtbruksstyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser;

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; samt
dels i riksstaten uppfört anslaget till landtbruksstyrelsen, nu 34,800 kronor, med ett med 22,800 kronor till 57,600 kronor förhöjdt belopp.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

4:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse meddelat, har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under 4:de punkten af föreliggande hufvudtitel framställda förslag, Riksdagen, med förklarande att den i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagspost »extra lärare, arfvoden» skall minskas med 2,500 kronor till 9,200 kronor, medgifvit, att i samma stat må efter anslagsposten »6 lektorer» upptagas »1 adjunkt» med aflöning af 3,000 kronor, däraf 2,000 kronor lön och 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, med bestämmelse tillika att efter 5 år aflöningen kan höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor, efter 15 år med ytterligare 500 kronor och efter 20 år med ytterligare 500 kronor, att af hvarje ålderstillägg 350 kronor skola räknas tillhöra lönen och 150 kronor tjänstgöringspenningarna, att, därest adjunkten åtnjuter fri bostad, skola å lönen afdragas 500 kronor årligen, samt att de villkor och förbehåll, som nu äro stadgade för åtnjutande af de i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp i öfrigt upptagna aflöningsförmåner, skola gälla äfven för ifrågavarande adjunktbefattning.

Veterinärundervisningen.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att
dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslaget till stat för veterinärinrättningen i Skara äfvensom de villkor och förbehåll, som föreslagits för åtnjutande af de i samma stat upptagna aflöningsförmåner, dels förklara,
ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträdde ordinarie befattning vid inrättningen, skulle vara pliktig underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar vid inrättningen, hvilka icke före den 1 november 1908 anmälde, att de ville underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunde därtill förbindas, skulle varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranleddes af bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänstnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, samt

dels höja det under anslagstiteln »veterinärundervisningen» upptagna anslaget till veterinärinrättningen i Skara, nu 1,400 kronor, med 4,000 kronor till 5,400 kronor.

Emot den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna staten för veterinärinrättningen i Skara har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att, enligt en vid pensionskommitténs den 7 november 1902 afgifna betänkande, hvilket legat till grund för den af nästlidet års Riksdag antagna lag om civila tjänstemäns rätt till pension, fogad tabell, angifvande innehafvare af tjänster, med hvilka pensionsrätt skulle enligt kommitténs lagförslag blifva förenad, finnes under rubriken »Veterinärinrättningen i Skara» upptagna två drängar med lön af 450 kronor, såsom de varit i den hittills gällande staten uppförda; men om nu aflöningen till betjäningen, såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit, sammanslås till ett gemensamt belopp, som icke ens upptagits under rubriken »lön», synes kunna ifrågasättas, huruvida icke dessa nämnda drängar därigenom beröfvas rätt till pension. Riksdagen har emellertid endast velat uttala dessa betänkligheter utan att därför föreslå ändring i hvad Eders Kungl. Maj:t — med afseende å de jämkningar i de särskilda beloppen, som kunna föranledas af växlingar i arbetsmarknaden och andra anledningar — i detta afseende föreslagit.

Ifråga om den vid staten fogade anmärkningen 4, att instruktionsmeden äger årligen, efter det räkenskaperna afslutats, uppbära 10 procent andel af den å rörelsen i smedjan under året uppkomna nettovinsten, har Riksdagen ansett, att såsom villkor för rätten att uppbära denna andel bör föreskrifvas ej allenast att räkenskaperna skola vara afslutade utan äfven att de skola vara af styrelsen godkända.

Hvad slutligen beträffar den af Eders Kungl. Maj:t med anledning af den ökade utgiftsstaten föreslagna höjningen i anslaget till veterinärinrättningen, har Riksdagen funnit, att då, enligt hvad departementschefen till ofvannämnda statsrådsprotokoll upplyst, den vinst, som uppstår af rörelsen i veterinärinrättningens smedja, kan antagas årligen uppgå till omkring 1,200 kronor, men denna vinst icke tagits i beräk-

ning vid angifvandet af den erforderliga kostnadsökningen, denna ökning, som af Eders Kungl. Maj:t föreslagits till 5,400 kronor, synes böra minskas med motsvarande belopp efter afdrag af den provision, som tillkommer instruktionssmeden, eller i jämnadt tal med 1,000 kronor, och anslaget till veterinärinstitutet sålunda höjas från 1,400 kronor med 3,000 kronor till 4,400 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, som i öfrigt icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, beslutat att

dels godkänna följande stat för veterinärinrättningen i Skara:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.
1 föreståndare, lektor	2,600	1,400	4,000
1 instruktionssmed	1,000	700	1,700
Betjäning	—	—	2,500
Vikariatsersättning	—	—	200
Premier åt lärlingarna, motsvarande afkastningen af det utaf E. U. Ugglas, A. Hellstadius och N. Thunberg för ändamålet donerade kapital ...	—	—	75
Veterinärinrättningens öfriga utgifter	—	—	3,125
Summa kronor			11,600

Anm. 1. För föreståndaren kan aflöningen höjas efter 5 år med 500 kronor och efter ytterligare 5 år likaledes med 500 kronor samt efter nya 5 år med ytterligare 500 kronor och efter än ytterligare 5 år ånyo med 500 kronor. Af hvarje sådant ålderstilllägg skola 350 kronor utgöra lön och 150 kronor tjänstgöringspenningar.

2. För instruktionssmeden kan lönen höjas efter 5 år med 200 kronor och efter ytterligare 5 år likaledes med 200 kronor.

3. Därest fri bostad åtnjutes, skall afdrag af lönen ske för föreståndaren med 500 kronor och för instruktionssmeden med 300 kronor årligen.

4. Instruktionssmeden äger årligen, efter det räkenskaperna afslutats och af styrelsen godkänts, uppbära 10 procent andel af den å rörelsen i smedjan under året uppkomna nettovinsten.

dels godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att sådan tjänstsinnehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möj-

ligen inträdande förändrad organisation af veterinärinrättningen eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med sådan befattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej veterinärinrättningens styrelse uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt på tjänstgöringen vid inrättningen, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att sådan tjänstinnehafvare icke må äga att utan medgifvande af veterinärinrättningens styrelse utöfva enskild praktik eller yrkesverksamhet;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till befattnings innehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattnings innehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej styrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af aflöningen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren mer än fyra femtedelar af den tjänstetid,

som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med goda vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan är medgifven, efter nya fem år, äfvenledes på samma villkor, äfvensom för fjärde förhöjningen efter än ytterligare fem år, likaledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af dessa aflöningsförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde af befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om reglering af löneförhållandena m. m. vid inrättningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där- efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt;

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara,

ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning vid inrättningen, skall vara pliktig underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar vid inrättningen, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i gällande lag angående

civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; samt

dels höja det under anslagstiteln »veterinärundervisningen» upptagna anslaget till veterinärrättningen i Skara, nu 1,400 kronor, med 3,000 kronor till 4,400 kronor.

På grund häraf kommer anslaget till veterinärundervisningen, nu 83,200 kronor, att höjas till 86,200 kronor.

Landbruksingenjörer och deras biträden.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att ytterligare en landbruksingenjör måtte från och med 1909 anställas med enahanda aflöningsförmåner, som för närvarande vore landbruksingenjörer beviljade, samt för beredande af tillgång härtill höja anslaget till landbruksingenjörer och deras biträden, nu 52,500 kronor, till 54,500 kronor eller med 2,000 kronor.

Utaf den af departemenschefen i detta ärende lämnade utredningen synes otvetydigt framgå, att ökad biträde af landbruksingenjör för närvarande är af behovet påkalladt såväl inom Norrbottens som Västerbottens län; och någon anledning till antagande, att detta behof skall under den närmaste framtiden minskas, förefinnes icke. Fråga kan då uppstå, huruvida ej detta behof skulle kunna tillgodoses genom sammanslagning af några utaf landets öfriga landbruksingenjörsdistrikt; men af den undersökning, som för detta ändamål inom Riksdagen verkstälts, har Riksdagen funnit, att denna utväg icke kan anlitas. Ej heller torde de nu anställda tre extra landbruksingenjörerna och tre landbruksstipendiaterna kunna, utan att arbetena i landets öfriga län åsidosättas, i högre grad än hvad nu redan ägt rum användas inom ofvannämnda län. Riksdagen har därför ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har sålunda medgifvit, att ytterligare en landbruksingenjör må från och med år 1909 anställas med enahanda aflöningsförmåner, som för närvarande äro landbruksingenjörer beviljade, samt för beredande af tillgång härtill höjt anslaget till landbruksingenjörer och deras biträden, nu 52,500 kronor med 2,000 kronor till 54,500 kronor.

Länsveterinärer och veterinärstipendiater.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af stipendierna för de civila veterinärstipendiaterna med 200 kronor för hvarje eller från 400 till 600 kronor höja anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater från 59,700 kronor till 60,500 kronor eller med 800 kronor.

Riksdagen har för höjning af stipendierna för de civila veterinärstipendiaterna med 200 kronor för hvarje eller från 400 till 600 kronor höjt anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater från 59,700 kronor med 800 kronor till 60,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till fiskerinäringens understöd, nu 68,000 kronor, till 73,000 kronor, eller med 5,000 kronor.

Mot anvisande af medel till bestridande af underhålls- och driftkostnaderna för det för fiskeriadминистраtionens behof afsedda fartyg, som beräknas blifva färdigbyggdt i början af år 1909, har Riksdagen icke haft något att erinra. Då emellertid, på sätt landtbruksstyrelsen anført, det icke är möjligt att med någon säkerhet beräkna driftkostnaderna, innan någon tids erfarenhet vunnits rörande desamma, har Riksdagen funnit det begärda anslaget böra uppföras å extra stat och har alltså med uppförande af det ordinarie anslaget till fiskerinäringens understöd med oförändradt belopp, för bestridande af underhålls- och driftkostnader för ett fartyg för fiskeriadміністраtionens behof, på extra stat för år 1909 beviljat ett belopp af 5,000 kronor.

Domänstyrelsen.

9:o) I en den 7 februari innevarande år aflåten proposition n:r 39 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels godkänna följande förslag till aflöningsstat för domänstyrelsen att tillämpas från och med år 1909:

	Kronor.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Summa.	
Generaldirektören och chefen					
arfvode	—	—	—	15,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100) Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	5,800) Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 första gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	
8 första gradens tjänstemän	17,600	12,000	2,400	32,000) Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200) Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 »	700	350	150	1,200	
Till arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader	—	—	—	53,700	
Summa kronor	—	—	—	163,000	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af det i staten upptagna arfvode för generaldirektören och öfriga för ordinarie befattningshafvande föreslagna aflöningsförmåner, nämligen att innehafvare af ordinarie befattning i domänstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom, därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning, han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattning-

gen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i domänstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, domänstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där domänstyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att, där generaldirektören åtnjuter ledighet och särskild vikarie för honom förordnas, på pröfning af Kungl. Maj:t beror, huru stor del af arfvodet skall till vikarien afstås;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att tjänsteman eller betjänt, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledighet utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligen;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvar under han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstångd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af domänstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall

under tiden innehållas, såvida ej domänstyrelsen finner skäligen låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsfall eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i domänstyrelsen, densamma bestrida, där fråga är om förordnande för generaldirektören, mot den ersättning, Kungl. Maj:t bestämmer, men eljest mot åtnjutande, om förordnandet erfordras till följd af sjukdomsfall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och, om förordnandet för- anledes af tjänsteresa eller semester, af mot nämnda tjänstgöringspenningar svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid till godräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om domänstyrelsens omorganisation;

att jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos domänstyrelsen, äger för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål räkna sig tillgodo vid den förut innehafda tjänsten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att styrelsens chef och tjänstemän äga årligen, när sådant utan hinder för göromålets behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, chefen samt tjänstemännen af tredje och andra lönegraden en hvar under en

och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden en hvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att generaldirektör, hvilken i minst 12 år innehaft generaldirektörsförordnande, skall vara berättigad att å allmänna indragningsstaten i pension uppbära 6,000 kronor;

att, om generaldirektör, innan han uppnått 12 tjänstår, antingen på grund af sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning, utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, han skall vara berättigad att, likaledes å allmänna indragningsstaten, i pension uppbära 5,000 kronor, då afgangen sker före eller vid 6 tjänstår, samt 5,500 kronor, där afgangen sker efter 6, men före 12 tjänstår;

att såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektören bestämda arfvodet afdragas ett årligt belopp af 360 kronor;

att beträffande öfriga befattningshafvande skall i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara

ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen, skall vara skyldig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven, att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke kunna lagligen därtill förbindas, skola vardas bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfven-

som, i den mån ej annat föränledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock i riksstaten uppföra anslaget till domänstyrelsen, nu 94,000 kronor, med ett med 69,000 kronor till 163,000 kronor förhöjdt belopp.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen

dels beslutat att godkänna följande aflöningsstat för domänstyrelsen:

	Kronor				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
Generaldirektören och chefen	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 1:a gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
8 1:a gradens tjänstemän	17,600	12,000	2,400	32,000	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	
1 »	700	350	150	1,200	
Till arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader	—	—	—	53,700	
Summa kronor	—	—	—	159,000	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels beslutat, att under ofvanstående lönestat skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1909, under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag»;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner:

att innehafvare af ordinarie befattning i domänstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan vara stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i domänstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, domänstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där domänstyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöfzig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkliga tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att tjänsteman eller betjänt, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af domänstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej domänstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i domänstyrelsen, densamma bestrida mot åtnjutande, om förordnandet erfordras till följd af sjukdomsfall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och, om förordnandet föranledes af tjänsteresa eller semester, af mot nämnda tjänstgöringspenningar svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid till-

godoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om domänstyrelsens omorganisation;

att jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos domänstyrelsen, äger för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål räkna sig till godo vid den förut innehafda tjänsten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att styrelsens chef och tjänstemän äga årligen, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, chefen samt tjänstemännen af tredje och andra lönegraden enhvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla, hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar

ej mindre, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen, skall vara skyldig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke kunna lagligen därtill förbindas, skola vardas bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfven-

som, i den mån ej annat föränledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; samt

dels beslutat att i riksstaten uppföra anslaget till domänstyrelsen, nu 94,000 kronor, med ett med 65,000 kronor till 159,000 kronor förhöjdt belopp.

Skogsväsendet.

10:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält har Riksdagen *dels* fastställt stater för skogsstaten och de allmänna skogsläroverken äfvensom allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i nämnda stater för ordinarie befattningshafvande upptagna aflöningsförmånerna;

dels förklarar,

ej mindre att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder ordinarie befattning vid skogsstaten eller statens skogsläroverk, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar vid skogsstaten eller statens skogsläroverk, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat må föränledas af bestämmelserna i gällande lag angående civila tjänstnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ej mindre höjt bestämda anslagen till skogsstaten, nu 680,108 kronor, med 433,392 kronor till 1,113,500 kronor, och till statens skogsläroverk, nu 58,800 kronor, med 30,250 kronor till 89,050 kronor, än äfven i riksstaten uppfört det nu till 100,000 kronor upptagna förslagsanslaget till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarpersonal under förändrad rubrik »till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken» med ett förhöjdt belopp af 110,000 kronor;

dels, med fastställande af den föreslagna beräkningen af anslaget till Skogshalls skogsskola, höjt reservationsanslaget till enskilda skogsundervisningen, nu 5,600 kronor, med 2,000 kronor till 7,600 kronor;

dels medgifvit, att af reservationsanslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet för år 1908 ett belopp af 3,300 kronor må användas till anställande under nämnda år af en andra skogsingenjör;

dels fastställt stat för statens skogsförsöksanstalt; samt
 dels slutligen i riksstaten upptagit reservationsanslaget till krono-
 skogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet,
 nu 2,264,792 kronor, till ett med 304,058 kronor förhöjdt belopp, eller
 till 2,568,850 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet erhållit följande uppställning:

bestämmt anslag:

för skogsstaten.....	kronor 1,113,500: —	
„ statens skogsläroverk ...	„ 89,050: —	kronor 1,202,550: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg åt personalen vid skogsstaten och skogsläroverken	„	110,000: —
---	---	------------

reservationsanslag:

till enskilda skogsundervis- ningen.....	kronor	7,600: —	
till kronoskogarnas förvalt- ning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„	2,568,850: —	„ 2,576,450: —
			Summa kronor 3,889,000: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet
 ökats med 779,700 kronor.

Landtmäteristaten.

11:o) I punkten 11 under förevarande hufvudtitel har Eders Kungl.
 Maj:t till en början föreslagit Riksdagen att dels godkänna det i stats-
 rådsprotokollet intagna förslaget till stat för landtmäteristyrelsen äfven-
 som de villkor och bestämmelser, som föreslagits för åtnjutande af de
 i samma stat upptagna aflöningsförmåner; dels förklara, ej mindre att
 enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie
 befattning i landtmäteristyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig
 ofvanberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande

innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem; dels ock höja anslaget till landtmäteristyrelsen, nu 36,400 kronor, med 36,300 kronor eller till 72,700 kronor.

Riksdagen, som, efter att i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag fattat beslut om inrättandet af ett jordregister, förehaft till behandling Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag till organisation af landtmäteristyrelsen, har ansett sig böra i hufvudsak ansluta sig till hvad Eders Kungl. Maj:t i detta afseende föreslagit. Därest jordregistrets uppläggande skulle påkalla ökad arbete inom landtmäteristyrelsen, måste dock detta arbete blifva af öfvergående natur och följaktligen icke inverka på det nu ifrågavarande bestämmandet af styrelsens ordinarie arbetskrafter. Den af Eders Kungl. Maj:t i förevarande hänseende framlagda lönestat öfverensstämmer hufvudsakligen med de af Riksdagen senast beslutade lönerogleringar för ämbetsverk af jämförlig beskaffenhet; och finner sig Riksdagen alltså böra godkänna densamma, dock med den afvikelse, att Riksdagen i likhet med lönerogleringskommittén anser, att vid ämbetsverket böra anställas endast två vaktmästare, en förste och en andre vaktmästare. Behovvet af en tredje vaktmästare, hvilket nu förefinnes, torde väsentligen vara föranledt af den nuvarande otjänliga belägenheten af verkets lokaler. Men vid förestående inredande af nya lokaler för landtmäteristyrelsen torde sådana anordningar kunna göras, att nämnda behof ej vidare kommer att göra sig gällande; och vid sådant förhållande synes till fyllest, att åt det ökade vaktmästarebiträde, som tills vidare erfordras, anvisas arfvode från anslaget till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning, hvilket i anledning därpå synes böra höjas med 500 kronor till 23,500 kronor. I öfverensstämmelse härmed kommer statens slutsumma att minskas med 700 kronor, eller från 72,700 kronor till 72,000 kronor.

Hvad beträffar frågan om den tid ordinarie tjänstinnehafvare skall vara skyldig att vara tillstädes å ämbetsrummet, har departementschefen till statsrådsprotokollet uttalat, att föreskrift därom borde i sinom tid utfärdas i öfverensstämmelse med hvad som skett i fråga om statskontoret. I likhet med hvad Riksdagen förut vid detta riksmöte beslutat i afseende å lönerogleringar för ämbetsverk, har Riksdagen emellertid

ansett, att bestämmelse i nu angifna riktning bör uppställas såsom förutsättning för Riksdagens godkännande af den föreslagna aflöningsstaten.

Mot de föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande af de nya aflöningsförmånerna har Riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen, med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition,

dels godkänt följande aflöningsstat för landtmäteristyrelsen:

	Lön.	Tjänstgöringspennningar	Orts-tillägg.	Summa.	
1 öfverdirektör	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 dito	5,000	2,500	600	8,100	
1 landtmäterifiskal...	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 arkivarie	3,600	1,800	400	5,800	
1 ingenjör.....	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 dito	2,200	1,500	300	4,000	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning	—	—	—	23,500	
Summa	—	—	—	72,000	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels beslutat, att under ofvanstående aflöningsstat skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1909, under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag»;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning i landtmäteristyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i landtmäteristyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, landtmäteristyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i landtmäteristyrelsen icke äger, byråchef, fiskal och arkivarie utan Kungl. Maj:ts och annan tjänsteman utan styrelsens efter särskild pröfning i hvarje fall lämnade tillstånd, utföra landtmäteriförrättningar i orterna;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra uti den särskilda befattning inom graden, där landtmäteristyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstångd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landtmäteristyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtmäteristyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i landtmäteristyrelsen, densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstealdern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund

af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om landtmäteristyrelsens omorganisation;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att tjänstemännen äga årligen, när sådant utan hinder för göromålen behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, chefen samt tjänstemännen af tredje och andra lönegraden enhvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden enhvar under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-
efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

ej mindre att enhvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i landtmäteristyrelsen, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som ditills tillkommit dem;

dels ock höjt anslaget till landtmäteristyrelsen, nu 36,400 kronor, med 35,600 kronor eller till 72,000 kronor.

12:o) I en den 13 januari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition, n:o 63, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels godkänna följande förslag till aflöningsstat för landtmäteristaten i orterna att tillämpas från och med år 1909:

	K r o n o r					
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Ortstilllägg	Arfvoden	Summa	
1 förste landtmätare	4,000	2,000	400	—	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr.
1 » »	4,000	2,000	200	—	6,200	
4 » »	16,000	8,000	800	—	24,800	
1 » »	4,000	2,000	—	—	6,000	
17 » »	68,000	34,000	—	—	102,000	
1 amanuens	—	—	—	2,000	2,000	
5 amanuenser	—	—	—	10,000	10,000	
vikariatsersättning	—	—	—	4,000	4,000	
				Summa	161,400	

dels godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att förste landtmätare skall vara underkastad såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden som ock den reglering af tjänstgöringsområde, som kan varda föreskrifven, vare sig vid en möjligen inträdande förändrad organisation af landtmäteristaten eller särskilda delar däraf eller eljest;

att med förstelandtmätarbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med förstelandtmätarbefattning icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej landtmäteristyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid landtmäteristaten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att förste landtmätare icke äger utföra landtmäteriförrättningar åt enskilda;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landtmäteristyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtmäteristyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att tidpunkten för den i lönestaten medgifna förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af förstelandtmätartjänst bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, under iakttagande att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstealdern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om ny organisation af landtmäteristaten i orterna;

att likväl förste landtmätare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att förste landtmätare, i den mån lämplig vikarie mot uppbärande därför af ersättning, motsvarande de med tjänsten förenade tjänstgöringspenningar, kan erhållas, äger årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till inånadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där-efter tillträdades, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara,

ej mindre att en hvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder förstelandtmätartjänst, skall vara pliktig att underkasta sig berörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af förstelandtmätartjänster, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande, från statsverket utgående aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höja det i riksstaten under nionde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag till landtmäteristaten i orterna från 52,800 kronor till 161,400 kronor, eller således med 108,600 kronor.

Den viktigaste anledningen till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag om förändrad organisation af förste landtmätartjänsterna torde hafva varit Eders Kungl. Maj:ts beslut att till Riksdagen ingå med förslag till inrättande af ett jordregister, hvilket skulle uppläggas och föras af förste landtmätarne, hvar i sitt län. Ett sådant anordnande af detta arbete förutsätter nämligen en ändring i bemälda tjänstemäns ställning, enär de komme att uteslutande ägna sig åt statens tjänst och icke vidare kunde bereda sig inkomster genom landtmäteriförrättningar åt enskilde. Sedan numera Eders Kungl. Maj:ts förslag om inrättandet af ett jordregister vunnit Riksdagens bifall, är alltså en omorganisation af förste landtmätartjänsterna en angelägenhet, som icke kan undanskjutas. Och då Riksdagen funnit de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner vid jämförelse med öfriga af Riksdagen under senaste tider beslutade löne-

regleringar väl afvägda och ej heller haft något att erinra mot de ifrågasatta villkoren och bestämmelserna för aflöningsförmånernas åtnjutande, anser sig Riksdagen böra i hufvudsak biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag. Endast i ett afseende har Riksdagen velat framställa en erinran.

Enär fråga uppstått om att Stockholms län möjligen skulle upphöra såsom administrativ enhet, har Riksdagen vid lönereglering för tjänstemän och betjante vid länsstyrelsen i nämnda län fäst det villkor att ledigblifvande tjänster vid denna länsstyrelse hädanefter tills vidare endast skola tillsättas medelst förordnande.

Af angifvet skäl torde vid nu föreliggande lönereglering böra uppställas enahanda villkor beträffande förste landtmätartjänsten i Stockholms län.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition,

dels under villkor att, då förste landtmätartjänsten i Stockholms län blifver ledig, denna tjänst tills vidare endast tillsättes medelst förordnande, godkänt följande aflöningsstat för landtmäteristaten i orterna att tillämpas från och med år 1909:

	Kronor					
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tilllägg	Arfvoden	Summa	
1 förste landtmätare	4,000	2,000	400	—	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr.
1 » »	4,000	2,000	200	—	6,200	
4 » »	16,000	8,000	800	—	24,800	
1 » »	4,000	2,000	—	—	6,000	
17 » »	68,000	34,000	—	—	102,000	
1 amanuens	—	—	—	2,000	2,000	
5 amanuenser	—	—	—	10,000	10,000	
vikariatsersättning ..	—	—	—	4,000	4,000	
				Summa	161,400	

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de för förste landtmätare i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att förste landtmätare skall vara underkastad såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden som ock den reglering af tjänstgöringsområde, som kan varda föreskrifven, vare

sig vid en möjligen inträdande förändrad organisation af landtmäteristaten eller särskilda delar däraf eller eljest;

att med förstelandtmätarbefattning icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med förstelandtmätarbefattning icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej landtmäteristyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid landtmäteristaten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att förste landtmätare icke äger utföra landtmäteriförrättningar å enskilda;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af landtmäteristyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej landtmäteristyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att tidpunkten för den i lönestaten medgifna förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af förste landtmätartjänst bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än

fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, under iakttagande att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om ny organisation af landtmäteristaten i orterna;

att likväl förste landtmätare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att förste landtmätare, i den mån lämplig vikarie mot uppbärande därför af ersättning, motsvarande de med tjänsten förenade tjänstgöringspenningar, kan erhållas, äger årligen, när sådant utan hinder för göromålets behöriga gång kan ske, åtnjuta semester under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som där- efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

ej mindre att enhvar, som med eller efter 1909 års ingång tillträder förstelandtmätartjänst, skall vara pliktig att underkasta sig berörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af förstelandtmätartjänster, hvilka icke före den 1 november 1908 annäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande, från statsverket utgående aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna

i förenämnda lag angående civila tjänstnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höjt det i riksstaten under nionde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag till landtmäteristaten i orterna från 52,800 kronor till 161,400 kronor, eller således med 108,600 kronor.

Skiften och afvittringar.

13:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjänsten under år 1909 för afvittringslandtmätarna i Västerbottens och Norrbottens län kunde komma att understiga 3,000 kronor för dem, som tillhörde första lönegraden, och 3,500 kronor för dem, som på grund af ålder i tjänsten åtnjöte arfvodesförhöjning, måtte dessa tjänstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit har af Riksdagen bifallits.

Rikets allmänna kartverk.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har ytterligare föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att därest det skulle blifva nödigt att såsom arbetschef vid kartverkets afdelning för ekonomiska och stomkartarbeten anställa person, som ej vore i aktiv krigstjänst, arvodet åt nämnde arbetschef finge höjas intill ett belopp af 5,000 kronor,

dels likaledes medgifva, att arvodet till civila ritare och gravörer bestämdes till 1,200 kronor för hvar med sex ålderstillägg, hvart å 300 kronor, att utgå efter respektive 3, 6, 9, 12, 15 och 18 års väl vitsordad tjänstgöring; samt

dels i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till rikets allmänna kartverk under följande uppställning:

bestämdt anslag:

till aflöningar.....	kronor	67,900: —
	Transport kronor	67,900: —

Transport kronor 67,900: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg ,, 21,400: —

reservationsanslag:

till kartarbetena m. m. ,, 131,500: —

summa kronor 220,800: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till kartverket, 216,800 kronor, skulle ökas med 4,000 kronor.

Såsom departementschefen till statsrådsprotokollet meddelat, hade kartverkschefen gjort framställning om förhöjning i det å extra stat uppförda anslaget till anställande af ökad civil personal vid kartverket m. m. med dels 25,950 kronor för tillökning i antalet geodeter, och dels 30,950 kronor för inköp af instrument m. m.; men hade departementschefen ansett sig tills vidare böra lämna å sido denna framställning.

Med afseende å de betydliga belopp, som utgå till rikets kartverk, och då ännu större kostnader för detsamma ställas i utsikt, har Riksdagen velat tillse, huruvida resultatet af detta kartverksarbete, särskildt hvad det ekonomiska kartverket beträffar, står i skäligt förhållande till kostnaderna för detsamma. Därvid har Riksdagen fäst sin uppmärksamhet vid, att de af detta kartverk utgifna kartor näppeligen kunna betraktas annat än som öfversiktskartor; och ehuru väl Riksdagen vill vitsorda, att de såsom sådana äro synnerligen värdefulla, vill Riksdagen dock uttala tvekan om huruvida det inskränkta ändamål, dessa kartor sålunda tillgodose, motsvarar kostnaderna. Med hänsyn härtill och efter det Riksdagen numera bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag om upprättande af ett jordregister, har Riksdagen velat uttala önskvärdheten däraf att frågan om det förhållande, hvori det ekonomiska kartverkets arbeten och upprättandet af ett jordregister böra ställas till hvarandra, må blifva föremål för utredning.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen, som icke haft något att mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, anmäla, att Riksdagen

dels medgifvit, att därest det skulle blifva nödigt att såsom arbetschef vid kartverkets afdelning för ekonomiska och stomkartarbeten anställa person, som ej är i aktiv krigstjänst, arfvodet åt nämnda arbetschef må höjas intill ett belopp af 5,000 kronor,

dels medgifvit, att arfvodet till civila ritare och gravörer bestämmes till 1,200 kronor för hvar med sex ålderstillägg, hvart å 300 kronor, att utgå efter respektive 3, 6, 9, 12, 15 och 18 års väl vitsordad tjänstgöring, samt

dels i riksstaten uppfört ordinarie anslaget till rikets allmänna kartverk under följande uppställning:

bestämdt anslag:

till aflöningar kronor 67,900: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg ,, 21,400: —

reservationsanslag:

till kartarbetena m. m. ,, 131,500: —
summa kronor 220,800: —

Häriigenom kommer det nuvarande anslaget till kartverket, 216,800 kronor, att ökas med 4,000 kronor till 220,800 kronor.

Gästgifvares friheter.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att — jämte förklarande att de af hemmanen 1 ¹³/₁₂₈ mantal Näset n:o 2 i Mo socken och ¹/₂ mantal Berga n:o 7 i Söderala socken af Gäfleborgs län till innehafvaren af Myskje gästgifveri i Mo socken utgående hemkallsafgifter från och med år 1909 icke vidare skulle utgöras — medgifva, att från anslagstiteln »gästgifvares friheter» finge dels af det å nämnda anslagstitel under rubriken »indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag, ersättningar» uppförda belopp till ägarna af omförmälda hemman efter ingången af år 1909 utbetalas en efter förenämnda grunder beräknad godtgörelse för hemkallsafgifternas utgörande under åren 1902 — 1908, dels ock af den under anslagstiteln förekommande »anvisning i kontant» till innehafvaren af Myskje gästgifveri årligen från och med år 1909 utgå ett belopp af 162 kronor 65 öre såsom ersättning för mistningen af dessa afgifter; samt

för sistberörda ändamål, från och med år 1909 höja det å förvarande anslagstitel under »anvisning i kontant» upptagna belopp 10,665 kronor, med i jämnadt tal 165 kronor eller till 10,830 kronor;

kommande, under förutsättning af bifall härtill, anslaget till »gästgifvares friheter», att ökas från 18,964 kronor till 19,129 kronor eller med 165 kronor.

Då hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit synes Riksdagen vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, får Riksdagen anmäla,

dels att Riksdagen — jämte förklarande, att de af hemmanen 1^{13/128} mantal Näset n:o 2 i Mo socken och $\frac{1}{2}$ mantal Berga n:o 7 i Söderala socken af Gäfleborgs län till innehafvaren af Myskje gästgifveri i Mo socken utgående hemkallsafgifter från och med år 1909 icke vidare skola utgöras — medgifvit, att från anslagstiteln »gästgifvares friheter» må dels af det å nämnda anslagstitel under rubriken »indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag, ersättningar» uppförda belopp till ägarna af omförmälda hemman efter ingången af år 1909 utbetalas en efter förenämnda grunder beräknad godtgörelse för hemkallsafgifternas utgörande under år 1902—1908, dels ock af den under anslagstiteln förekommande »anvisning i kontant» till innehafvaren af Myskje gästgifveri årligen från och med år 1909 utgå ett belopp af 162 kronor 65 öre såsom ersättning för mistningen af dessa afgifter; samt

dels att Riksdagen, för sistberörda ändamål, från och med år 1909 höjt det å förevarande anslagstitel under »anvisning i kontant» upptagna belopp, 10,665 kronor, med i jämnadt tal 165 kronor eller till 10,830 kronor.

Häri genom kommer anslaget till »gästgifvares friheter» att ökas från 18,964 kronor till 19,129 kronor eller med 165 kronor.

Rese- och traktamentspenningar.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det å nionde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar från 70,000 kronor till 100,000 kronor eller med 30,000 kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet framgår, är ifrågavarande framställning föranledd af det af Eders Kungl. Maj:t för Riksdagen framlagda förslaget till sådana ändringar i § 35 af lagen den 23 oktober 1891, angående väghållningsbesvärets utgörande å landet, att nämndeman, som biträder vid vägsyn eller efterbesiktning, komme att beredas ersättning för resekostnaden. Eders Kungl. Maj:ts berörda förslag är emellertid af Riksdagen antaget med den afvikelse, att de formliga efterbesiktningarna icke gjorts obligatoriska. Vid sådant förhållande torde summan

af de ersättningar, som skola utbetalas till nämndemän för biträde vid vägsyner och efterbesiktningar, komma att nedgå och följaktligen den af Eders Kungl. Maj:t nu äskade anslagsförhöjningen kunna i någon mån minskas. Men då ifrågavarande anslag äfven sedan det för år 1906 höjdes blifvit öferskridet och med hänsyn till att anslaget är af förslagsanslags natur, har Riksdagen icke ansett sig böra frångå det af Eders Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagna belopp och har alltså höjt det å nionde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar från 70,000 kronor till 100,000 kronor, eller med 30,000 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

17:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å nionde hufvudtiteln uppförda, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., nu 40,469 kronor, måtte för utjämnande af hufvudtitelns slutsumma höjas med 362 kronor till 40,831 kronor.

Riksdagen får anmäla,

att samtliga ordinarie anslag under nionde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, för år 1909 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. till jämnande af hufvudtitelns slutsumma utförts med ett belopp af 40,461 kronor.

Extra anslag.

Med anledning af de framställningar, som gjorts i afseende å tillfälliga, till nionde hufvudtiteln hänförliga behof, har Riksdagen fattat följande beslut.

Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af lön, 2,500 kronor, och tjänstgöringspenningar, 1,500 kronor, åt en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Under erinran att Riksdagen för hvart och ett af åren 1907 och 1908 på Eders Kungl. Maj:ts förslag för nu angifna ändamål på extra stat anvisat samma belopp, som nu af Eders Kungl. Maj:t begäres, och då enahanda anslag synes vara behöfligt äfven för nästkommande år, har Riksdagen, för beredande af lön, 2,500 kronor, och tjänstgöringspenningar, 1,500 kronor, åt en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 4,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnader för vissa byggnadsarbeten vid landtbruksinstitutet vid Ultuna, bevilja ett anslag af 111,000 kronor samt däraf å extra stat för år 1909 anvisa 63,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af det sålunda anvisade beloppet låta underinnevarande år af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 15,000 kronor.

Riksdagen finner genom den förebragta utredningen vara styrkt, att de åt Ultuna landtbruksinstitut upplätta byggnader äro i behof af utvidgning och förbättring, i främsta rummet för att åt undervisningen bereda ökad utrymme i tidsenligt inredda lokaler.

Af hvad departementschefen till statsrådsprotokollet anført inhämtas emellertid, bland annat, att utredning pågår om förläggande till Ultuna landtbruksinstitut af en del af landtmäteriundervisningen och om inrättande därstädes af fortsättningskurser, afsedda hufvudsakligen för blifvande landtbrukslärare och konsulenter.

Då Eders Kungl. Maj:t icke nu ansett sig böra för Riksdagen framlägga förslag i sistnämnda ämne, synes det Riksdagen att icke heller den nu framlagda byggnadsfrågan bör i dess helhet företagas till afgörande. Det ligger nämligen i öppen dag, att det antal elever, som beräknas vid institutet skola åtnjuta undervisning, bör tagas i betraktande såsom en viktig faktor vid bestämmandet af det utrymme, som med afseende å såväl undervisnings- som bostadsförhållandena må anses erforderligt.

Med hänsyn härtill har Riksdagen icke velat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag annat än i de delar, som Riksdagen ansett böra genomföras oberoende af huru frågan om institutets utvidgade verksamhet kan komma att lösas. Därvid anser sig Riksdagen jämväl hafva till-

fredsställt de kraf på utvidgning och förbättring, som icke utan våda för institutets verksamhet kunna tillbakasättas.

Utgående från dessa grundtankar har Riksdagen icke ansett sig kunna lämna sitt bifall till förslaget att uppföra en ny institutionsbyggnad. En sådan byggnads erforderliga storlek står nämligen gifvetvis i nära beroende af antalet af dem, som i densamma skola åtnjuta undervisning. Därtill kommer, att äfven andra möjligheter till beredande af det ökade utrymme, som den föreslagna institutionsbyggnaden skulle erbjuda, torde kunna utfinnas och böra komma under pröfning.

Ej heller har Riksdagen funnit sig böra godkänna de föreslagna förändringarna i den i rektorsbyggnadens mellanvåning inredda lektorsbostaden. En sådan restaurering synes nämligen lämpligast böra företagas i samband med andra ifrågasatta förändringar beträffande denna byggnad.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i hvad det rör tillbyggnad af den s. k. laboratoriebyggnaden har Riksdagen däremot ansett sig kunna bifalla. Dels torde nämligen utvidgning af de förefintliga undervisningslokalerna vara redan nu oundgängligen nödvändig för undervisningens behöriga bedrifvande, dels synes ock ifrågavarande tillbyggnad, sådan den af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, vara erforderlig, vare sig den ifrågasatta utvidgningen af institutets verksamhet kommer till stånd eller icke.

Kostnaden för tillbyggnaden af laboratoriebyggnaden har af departementschefen beräknats till 45,200 kronor. Mot denna beräkning har Riksdagen icke något att erinra. I öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen äfvenledes velat medgifva, att ett belopp af 15,000 kronor må för ändamålet utanordnas redan under innevarande år.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen till *bestridande af kostnaden för tillbyggnad af den s. k. laboratoriebyggnaden vid landtbruksinstitutet vid Ultuna* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 45,200 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att däraf under innevarande år af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 15,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till undervisningsmaterieell för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

På grund af hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet anfört har Riksdagen till *undervisningsmaterie*ll för *landtbruks- och mejeriinstituttet vid Alnarp* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 3,000 kronor.

21:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjöte bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 10,000 kronor att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Riksdagen har till *understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 10,000 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Väster-norrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruks-skolor utgående understöd af statsmedel å extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 6,000 kronor.

Med bifall till af Kungl. Maj:t i ämnet gjorda framställningar, har Riksdagen för hvarje år från och med år 1902 anvisat å extra stat ett anslag af 6,000 kronor för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel, för genomförande af omorganisation af dessa skolor på sådant sätt, att kurserna vid desamma utan minskning af den teoretiska undervisningen förändrades från tvååriga till ettåriga, och då denna omorganisation visat sig vara till gagn för skolornas verksamhet, har Riksdagen, för *höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till enhvar af de inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel*, å extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 6,000 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande af lärarinnor på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 8,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis under innevarande år utaf nämnda anslag utanordna ett belopp af 4,000 kronor.

Den af Fredrika-Bremer-förbundet inrättade landthushållningsskola för utbildande af lärarinnor är enligt Riksdagens mening väl förtjänt att komma i åtnjutande af statsunderstöd. Det torde nämligen vara af synnerlig vikt att för den med statsmedel understödda, betydelsefulla verksamhet, som numera bedrifves för att bibringa landtbefolkningens kvinnor insikt och praktisk färdighet rörande de i ett hem förekommande hushållsgöromål, hvilka hvila på dem, äga tillgång till för sin uppgift väl utbildade lärarinnor.

Riksdagen har sålunda å extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 8,000 kronor till beredande af statsbidrag åt *Fredrika-Bremer-förbundets landthushållningsskola vid Rimforså för utbildande af lärarinnor*, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel förskottsvis under år 1908 utaf nämnda anslag utanordna ett belopp af 4,000 kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland, under villkor att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostades af landsting, hushållningssällskap eller eljest, samt på de villkor i öfrigt, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Riksdagen, som anser det föreslagna beloppet vara jämväl för år 1909 för ifrågavarande ändamål erforderligt, får anmäla, att Riksdagen såsom bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsulenter i Dalarna och Norrland, under villkor att konsulenternas rese- och traktamentsersättning bekostas af landsting, hushållningssällskap eller eljest, samt på de villkor i öfrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Veterinär-bakteriologisk anstalt.

25:o) I en den 9 april 1908 till Riksdagen aflåten proposition, n:o 154, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen

dels att — med beslutande, att en veterinär-bakteriologisk anstalt skall upprättas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af departementschefen till statsrådsprotokollet angifna grunder, och med godkännande

af det af departementschefen framlagda förslag till stat för anstalten för år 1909 — för ifrågavarande ändamål å extra stat för samma år under nionde hufvudtiteln bevilja ett anslag af 31,350 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 9,150 kronor;

dels ock medgifva, att af de medel, som inflöte vid försäljningen af veterinärinstitutets nuvarande område med därå befintliga byggnader, finge i mån af behof utgå 13,500 kronor till inrednings- och byggnadsarbeten för anstalten.

På de af departementschefen till nyssberörda statsrådsprotokoll anförda skäl anser sig Riksdagen böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om inrättande af en veterinär-bakteriologisk anstalt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af departementschefen angifna grunder.

Beträffande den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna staten för den veterinär-bakteriologiska anstalten har Riksdagen ansett, att, då föreståndarens arfvode är upptaget till 8,100 kronor, däraf 5,000 kronor skulle anses utgöra lön, 2,500 kronor tjänstgöringspenningar och 600 kronor ortstillägg, eller samma löneförmåner, som af Eders Kungl. Maj:t i den till innevarande Riksdag aflättna propositionen angående lönerreglering för universiteten och karolinska institutet föreslagits för professorerna vid sistnämnda institut, men Riksdagen ur denna aflöning uteslutit ortstillägget, jämväl föreståndarens arfvode bör minskas med motsvarande belopp 600 kronor.

Riksdagen vill emellertid erinra därom, att Riksdagen vid fastställande innevarande år af ny aflöningsstat för riksförsäkringsanstalten bestämt, att de tjänstemän och betjante vid anstalten tillkommande löner skulle minskas med ett belopp, som motsvarade de afgifter, som ifrågavarande befattningshafvare, därest de vore underkastade bestämmelserna i nya pensionslagen, skulle vara skyldiga erlægga såsom bidrag till sin pensionering, detta belopp afrundadt, där sådant för vinnande af en jämn summa erfordrades, till närmast högre femti- eller hundratal och hvad beträffade förste vaktmästaren med en aflöning af 1,500 kronor, till 30 kronor. Vid sådant förhållande och då, enligt den af Riksdagen godkända stat för statsmedicinska anstalten, föreståndarne och vaktmästarne vid denna anstalt äro skyldiga vidkännas afdrag å sina löner för pensionsavgifter, samt Riksdagen anser, att aflöningsbeloppen vid den veterinär-bakteriologiska och den statsmedicinska anstalten böra stå i så nära öfverensstämmelse med hvarandra som möjligt, böra lönerna för föreståndaren och vaktmästaren vid förstnämnda anstalt minskas med belopp, beräknade enligt ofvan angifna för riksförsäkringsanstalten

fastställda grunder, eller för föreståndaren med 250 kronor och för vaktmästaren med 30 kronor.

Då Riksdagen vidare anser, att jämväl aflöningsvillkoren böra i största möjliga utsträckning vara likartade och tillämpas å samma befattningshafvare vid de olika anstalterna, har Riksdagen funnit lämpligt, att föreståndaren och vaktmästaren, i stället för, såsom af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, föreståndaren och laboratorn vid den veterinär-bakteriologiska anstalten förklaras skyldiga underkasta sig de af Riksdagen här nedan fastställda aflöningsvillkoren.

I öfrigt har Riksdagen lämnat den föreslagna staten utan erinran.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen

dels beslutat, att en *veterinär-bakteriologisk anstalt* skall upprättas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 9 april 1908 angifna grunder;

dels godkänt följande stat för anstalten för år 1909:

Arfvode till föreståndaren	kronor	7,250: —
” ” laboratorn	”	4,000: —
Till tillfälliga biträden, vikariatsersättning m. m.	”	2,300: —
Arfvode till en vaktmästare	”	1,470: —
Till hyresersättning åt tre drängar vid veterinärinstitutet.....	”	600: —
” beredning af tuberkulin och serum, nyanskaffning och ombyte af djur m. m.	”	2,400: —
” instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrifmaterial, telefon m. m.	”	2,000: —
” belysning, bränsle, gas, vatten m. m.	”	800: —
” fraktkostnad för insända prof, misstänkta för tuberkulos m. m.	”	500: —
	Summa kronor	21,320: —

Anm. 1. Af det i staten för föreståndaren upptagna arfvode skola 2,500 kronor, af arfvodet åt laboratorn 1,400 kronor och af arfvodet åt vaktmästaren 600 kronor anses såsom tjänstgöringspenningar.

Anm. 2. Därest föreståndaren eller laboratorn åtnjuter fri bostad eller vaktmästaren åtnjuter fri bostad jämte bränsle, skall afdrag göras å arfvodet, för de förstnämnda med 500 kronor och för vaktmästaren med 250 kronor för år räknadt.

Anm. 3. För åtnjutande af de föreslagna aflöningsförmånerna för föreståndare och vaktmästare skola gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att sådan tjänstinnehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda honom i behörig ordning ålagd;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med sådan befattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår föreståndare, Kungl. Maj:t och, hvad angår vaktmästare, föreståndaren uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt på tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att föreståndare vid anstalten icke äger att utan medicinalstyrelsens medgifvande utöfva enskild praktik;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningsinnehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela den del af arvodet, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att, utöfver tjänstgöringspenningar, afstå så mycket af återstående arvodet, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att arvode ej må utgå för tid, hvarunder befattningsinnehafvare afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningsinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans arvode, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej pröfvas skäligt låta honom uppbära något däraf; samt

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall den del af arvodet, som icke betraktas såsom tjänstgöringspenningar, utgår till månadens slut;

dels för ifrågavarande ändamål å extra stat för år 1909 under nionde hufvudtiteln beviljat ett anslag af 30,470 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 9,150 kronor;

dels ock medgifvit, att af de medel, som inflyta vid försäljningen af veterinärintitutets nuvarande område med därå befintliga byggnader, må i mån af behof utgå 13,500 kronor till inrednings- och byggnadsarbeten för anstalten.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

26:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1909 anvisat

dels såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* 7,500 kronor; samt

dels till *prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* 12,500 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 10,000 kronor.

Riksdagen har, till fortsatt *uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof*, å extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 10,000 kronor.

28:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen å extra stat för år 1909 anvisat, såsom bidrag till underhåll af *åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till dessa och laboratorietjänaren äfvensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 4,000 kronor för hvarje station eller tillhopa 32,000 kronor.

29:o) Vidare och på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd *kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län* — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagdt minst 6,750 kronor — på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 11,250 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till bidrag åt fyra, i enlighet med i statsrådsprotokollet angifna hufvudgrunder, anordnade frökontrollanstalter på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 31,500 kronor, däraf för anstalternas utrustning 12,000 kronor — att med 3,000 kronor utgå till enhvar af dessa anstalter, under villkor att till hvar och en af dem kostnadsfritt öfverlämnades de apparater och andra inventarier, som tillhörde inom det län, dit anstalten skulle förläggas, befintlig, med statsmedel understödd frökontrollanstalt — samt till anstalternas underhåll 19,500 kronor — att med 3,000 kronor utgå till den med kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå förenade frökontrollanstalten och med 5,500 kronor till hvar och en af de tre öfriga anstalterna, under villkor att hushållningssällskap eller landsting, hvar för sig eller i förening, förbundit sig ej mindre att lämna årsanslag, som, sammanlagda, uppginge för den förstnämnda anstalten till minst 2,000 kronor och för hvar och en af de tre öfriga anstalterna till minst 3,000 kronor, än äfven att bekosta lokal för anstalten, aflöningen till föreståndare och assistent samt de årliga utgifterna till anstaltens underhåll och till inköp af böcker och inventarier för anstaltens behof.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däruti föreslagits, att Riksdagen, med afslag på den af Eders Kungl. Maj:t gjorda framställningen rörande frökontrollens ordnande, måtte anvisa

dels på extra stat för 1909 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag af 10,000 kronor för att på hittills varande sätt utgå till understöd åt af hushållningssällskapen inrättade frökontrollanstalter;

dels i enlighet med det af landtbruksstyrelsen uppgjorda förslaget, för hvilket redogjordes i Eders Kungl. Maj:ts statsverksproposition, där föreslagna belopp till en under landtbruksstyrelsen enligt nämnda förslag inrättad normalfrökontrollanstalt i Stockholm.

Då erfarenheten ådagalagt, att frökontrollanstaltens verksamhet i allmänhet är inskränkt till deras närmaste omgivning och att det underhålliga utsädet med framgång söker sig marknad inom de från anstalterna mera aflägsset belägna delarna af deras distrikt, synes det Riksdagen icke vara tillrådligt att minska antalet kontrollanstalter och sålunda ställa än större fordringar på deras förmåga att nå aflägsset boende jordbrukare. Det torde vara så mycket mindre lämpligt att på föreslaget sätt äfventyra frökontrollanstaltens förmåga att fylla sin uppgift, som just i närvarande tid allt större kraf ställas på dem i samband med den statsunderstödda verksamheten såväl för höjande af det mindre jordbruket som ock för befordrandet af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen. Härtill kommer ytterligare, att det synes tvifvelaktigt, huruvida ett antal af endast fyra kontrollanstalter skulle vara tillräckligt för hela landet, särskildt vid högt stegrad efterfrågan efter kontrollundersökningar.

Beträffande de nuvarande frökontrollanstalterna, har Riksdagen särskildt velat framhålla, att de, på sätt landtbruksstyrelsen anfört, äro i tillfälle att lämna den mindre jordbrukaren en välbehöflig ledning vid val af utsäde, hvarjämte icke bör förbises, att de numera bildade fröodlingsföreningarna kunna för sin utveckling vinna stöd af inom orterna belägna frökontrollanstalter.

Om sålunda, enligt Riksdagens mening, den nuvarande anordningen med ett relativt stort antal frökontrollanstalter, spridda öfver hela landet, är väl ägnad att göra förmånen af frökontroll lätt tillgänglig för så många som möjligt, anser Riksdagen likväl icke att dessa kontrollanstalter äro i stånd att tillfredsställa alla de kraf, som kunna ställas på en sådan anstalt. Det ligger nämligen i sakens natur, att, då ett stort antal anstalter upprätthålles, brister måste förefinnas i deras utrustning, såväl i fråga om personalens utbildning som beträffande instrumentens beskaffenhet. Dessa brister skulle emellertid blifva i det hela afhjälpta, om en central frökontrollanstalt upprättades, hvars personal vore för sin uppgift fullt vetenskapligt utbildad och uteslutande ägnade sig åt densamma samt hade till sitt förfogande de yppersta hjälpmedel.

Riksdagen ansluter sig sålunda till den i förenämnda motion uttalade uppfattningen om önskvärdheten af att en sådan anstalt blefve upprättad; men föreställer sig Riksdagen, att denna anstalt lämpligen skulle kunna anordnas i samband med den redan befintliga centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, hvarigenom kostnaden för densamma inrättande och fungerande skulle kunna i väsentlig mån nedbringas under hvad

i motionen blifvit, i likhet med hvad landtbruksstyrelsen ifrågasatt, antydt. Då emellertid utredning i detta afseende icke föreligger, har Riksdagen icke kunnat fatta något bestämdt beslut i ämnet, utan har velat hos Eders Kungl. Maj:t göra framställning om åvägabringande af sådan utredning och framläggande för Riksdagen af det förslag, utredningen må kunna föranleda.

Riksdagen har sålunda med afslag å Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med bifall delvis till omförmälda motion för år 1909 på extra stat till Eders Kungl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att på hittills brukligt sätt utgå till *understödt åt af håshållningssällskapen inrättade frökontrollanstalter*; hvarjämte Riksdagen i anledning af samma motion får anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes efter verkställd utredning taga i öfvervägande, huruvida icke en central frökontrollanstalt må i samband med centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet inrättas, och därefter till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill förhållandena må föranleda.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen må till åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 15,000 kronor.

Den 18 oktober 1907 har Eders Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse angående statsbidrag från anslaget till åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen. Någon erfarenhet om i hvad mån det med anslaget afsedda syfte kunnat ernås har sålunda ännu icke kunnat vinnas; men Riksdagen håller före, att detta anslag kommer att lända till verkligt gagn för jordbruket, och har sålunda till *åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen* på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 15,000 kronor.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Stora svårigheter hafva allt ifrån allmänna svenska utsädesföreningens första verksamhetsår yppat sig att under fullt betryggande kontroll erhålla de genom föreningen frambragta förädlade utsädesstammarne förökade och bland landets jordbrukare spridda. Detta viktiga arbete uppdrops till en början åt enskild person; men då åtskilliga olägenheter därmed voro förenade, beslöts vid ett föreningens styrelsesammanträde att söka för ifrågavarande ändamål bilda ett bolag, hvilket skulle förbinda sig att på det insatta kapitalet blott beräkna skälig ränta och till föreningen öfverlämna all därutöfver på bolagets rörelse

uppkommande vinst. Bolaget kom till stånd under benämning allmänna svenska utsädesaktiebolaget. De förväntningar, man haft skäl att ställa på detta bolag, som tillkommit hufvudsakligast för att främja det svenska jordbruket, hafva blifvit besvikna; och föreningen har i stället för att af bolagets verksamhet skörda fördelar tillskyndats åtskilliga olägenheter. Berättigadt klander har ock yppats angående samarbetet mellan föreningen och bolaget, och anmärkningar hafva äfven flera gånger vid behandling af frågan om anslag till föreningen inom Riksdagen framställts. Med anledning däraf meddelade Kungl. Maj:t förliedet år i den till Riksdagen aflättna propositionen rörande anslag under nionde hufvudtiteln, att Kungl. Maj:t bestämt, att för tillgodonjutande af statsanslag till utsädesföreningen skulle tills vidare gälla åtskilliga i propositionen intagna villkor och bestämmelser, i syfte att öfverlåtelse af de från föreningen utgående stammarna icke finge ske annorledes än efter fri och öppen täflan. Riksdagen uttalade vid beviljande af anslag till föreningen, att Riksdagen ej kunnat undgå att finna, att ett med statsanslagets rätta bruk oförenligt samband ägt rum mellan Sveriges utsädesförening och allmänna svenska utsädesaktiebolaget och att detta samband medfört afsevärda missförhållanden, men att Riksdagen hyste förhoppning om att de af Kungl. Maj:t då fastställda bestämmelserna skulle för framtiden fullt upphäfva dessa missförhållanden.

I innevarande års proposition har Eders Kungl. Maj:t visserligen upplyst, att sambandet mellan Sveriges utsädesförening och allmänna svenska utsädesaktiebolaget från och med den 1 januari 1907 blifvit upphäfdt samt att inbjudning till täflan utfärdats i enlighet med de föreskrifter, som delgäfvos förliedet års Riksdag, men Riksdagen har sig numera bekant, att denna täflan så utfallit, att blott ett anbud, nämligen från allmänna svenska utsädesaktiebolaget, ingifvits, och detta under sådana förhållanden, att det ej af den pröfvande kommissionen kunnat antagas. De förhoppningar, som förliedet års Riksdag uttalade, hafva således ej förverkligats, utan den svårlösta frågan om förökandet af de från föreningen utgående stammarna befinner sig fortfarande på samma ståndpunkt som förut.

Denna omständighet torde emellertid ej böra utgöra hinder för Riksdagen att bevilja anslag till föreningens viktiga, för landets jordbruk betydelsefulla verksamhet, men Riksdagen vill ock uttala den förvissningen, att Eders Kungl. Maj:t ej kommer att godkänna någon uppgörelse om öfvertagande af utsädesstammarna från föreningen för längre tid än ett år, utan kommer att för nästa års Riksdag, för den händelse statsanslag fortfarande anses böra för uppehållande af föreningens verksamhet äskas, framlägga till pröfning efter förnyade utredningar upp-

gjordt förslag om öfvertagande af föreningens utsädesstammar under sådana garantier, att såväl föreningens som den jordbrukande allmänhetens intressen varda på ett fullt betryggande sätt tillgodosedda.

Under uttalande häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, *såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

33:o) Vidare och i öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning* på extra stat för år 1909 anvisat 1,000 kronor.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassister på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Riksdagen har *för anställande af en förste och en andre torfingenjör samt tre torfassister* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag å 35,000 kronor till upprätthållande af en torfskola under åren 1908—1912 på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 7,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen af det utaf 1907 års Riksdag beviljade anslag å 35,000 kronor *till upprättande af en torfskola* under åren 1908—1912 på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 7,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att Eders Kungl. Maj:t måtte, för vidtagande af sådana åtgärder, som kunde finnas vara ägnade att främja lösningen af frågan angående lämpligaste sättet att tillgodogöra den i landets torfmossar befintliga bränsletillgång, under år 1909 i mån af behof disponera hvad vid utgången af år 1908 icke blifvit användt af de tidigare för samma ändamål å extra stat beviljade medel.

Riksdagen, som finner det vara af största vikt, att torfindustrien utvecklas och att landets ofantliga tillgångar af torfbränsle tillgodogöras för fyllande i så vidsträckt mån som möjligt af landets industris och med ångkraft drifna kommunikationers alltjämt växande behof af bränsle, får under uttalande af önskvärdheten däraf, att vid statens järnvägars drift torfbränsle måtte vinna större användning än hittills, anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag af Riksdagen bifallits.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 20,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen till understöd åt *svenska mosskulturföreningen* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 20,000 kronor.

38:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse meddelat, har Riksdagen såsom bidrag till *åtgärder för höjandet af det mindre jordbruket* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 200,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 20,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ökad statsbidrag till fortgående smörprofningar, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen till beredande af medel till *ökadt statsbidrag för år 1909 till fortgående smörprofningar*, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

40:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till anställande af en statskonsulent i svinskötsel på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 7,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att till bristande af kostnader för konsulentens resor under år 1908 låta utaf nämnda belopp förskottsvis under samma år af tillgängliga medel utanordna 1,000 kronor.

Genom hvad departementschefen i detta ärende till statsrådsprotokollet anfört finner Riksdagen vara ådagalagdt, att den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna höjningen af ifrågavarande till statskonsulenten i svinskötsel utgående arfvode och reseanslag är, i betraktande af de ökade kraf, som med stegringen af intresset för svinafvel, numera ställas på konsulenten, af behofvet påkallad. Riksdagen har sålunda till *anställande af en statskonsulent i svinskötsel* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 7,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att till bestridande af kostnader för konsulentens resor under år 1908 låta utaf nämnda belopp förskottsvis under samma år af tillgängliga medel utanordna 1,000 kronor.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har ytterligare föreslagit Riksdagen att till fjäderfäafvelns befrämjande på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 20,000 kronor.

Det intresse för fjäderfäafveln, som tagit sig uttryck i bildandet af föreningar för denna afvels främjande och som genom föreningarnas framgångsrika verksamhet vunnit ökad spridning och utveckling, är otvifvelaktigt väl förtjänt att fortfarande af staten uppmuntras, helst en med insikt bedrifven fjäderfäafvel visat sig kunna utgöra en värdefull inkomstkälla för den mindre jordbrukaren och sålunda i sin mån är ägnad att stödja och främja utvecklingen af det mindre jordbruket.

Då den utredning i ärendet, som af departementschefen framlagts, synes gifva vid handen, att ifrågavarande förenings verksamhet, för att med framgång kunna fortsättas, är i behof af det ökade anslag, som Eders Kungl. Maj:t för ändamålet äskat, har Riksdagen, som beträffande villkoren för understöds beviljande delar departementschefens uppfattning att desamma böra af Eders Kungl. Maj:t fastställas, och i fråga om dessa villkor endast velat uttala den uppfattningen, att anslaget torde böra så litet som möjligt splittras utan hellre koncentreras på den svenska allmänna fjäderfäafvelsföreningen, af hvilken de andra föreningarna äro underafdelningar, ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, och får alltså anmäla, att Riksdagen till *fjäderfäafvelns befrämjande* på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 20,000 kronor.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1909 anvisa dels såsom bidrag till upprätthållande af de år 1906 utsedda afvelscentra för nötboskap 9,000 kronor, dels såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för förnyad täfling för utseende af afvelscentra för nötboskap 12,000 kronor, eller tillhoppa 21,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning i hvad den rör bidrag till upprätthållande af de år 1906 upprättade afvelscentra för nötboskap föranleder från Riksdagens sida icke någon erinran.

Riksdagen anser sig jämväl böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, att en ny täflan må anordnas redan år 1909, på det att, då de år 1906 upprättade afvelscentra vid 1910 års utgång upphöra att hafva denna egenskap, nya sådana må vara utsedda för följande femårsperiod. Riksdagen hyser nämligen den uppfattningen, att ifrågavarande täflingar utöfva ett mäktigt inflytande på frambringande af goda afvelsdjur och till minskning af import af sådana från utlandet. Mot kostnadsberäkningen för den nya femårsperioden har Riksdagen ingen anmärkning att framställa.

Riksdagen har sålunda
dels såsom bidrag till upprätthållande af *de år 1906 utsedda afvelscentra för nötboskap* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 9,000 kronor, och
dels såsom bidrag till bestridande af kostnaderna *för förnyad täfling för utseende af afvelscentra för nötboskap* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 12,000 kronor;
tillsammans 21,000 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 5,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen, *till främjande af nötboskapsafveln inom Norrbottens län*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

Länsveterinärer och veterinärstipendiater.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för beredande under år 1909 i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 13 januari 1908 angifna grunder af tillfällig löneförbättring åt länsveterinärer, å extra stat för samma år anvisa ett anslag af 16,000 kronor.

Riksdagen, som anser en löneförbättring för länsveterinärerna vara af behovet påkallad, har velat uttala önskvärdheten af, att den af departementschefen enligt sistberörda protokoll omförmälda utredningen i detta ämne och den därpå grundade löneregleringen måtte snarligen åstadkommas. Då Riksdagen emellertid icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen, för beredande under år 1909 i enlighet med i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 13 januari 1908 angifna grunder af *tillfällig löneförbättring åt länsveterinärer*, å extra stat för samma år anvisat ett anslag af 16,000 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå, på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 3,790 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen, för *bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå*, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 3,790 kronor.

Befrämjande af husslöjden.

46:o) Vidare och i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1909 anvisat *dels till anställande af en andre instruktör i husslöjd* 2,000 kronor och *dels såsom personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, därest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjänstgör, 1,500 kronor eller tillhopa 3,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

47:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken under annan tid af året än vintermånaderna på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 34,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får anmäla, att Riksdagen, till *underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafsfisken* under annan tid af året än vintermånaderna, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 34,000 kronor.

48:o) Vidare och med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, har Riksdagen, till *bestridande af kostnader för försäkring af fartyget Skagerak*, på extra stat för år 1909 anvisat 5,200 kronor.

49:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven, på extra stat för år 1909 bevilja

dels till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1909 till och med den 30 april 1910 kronor 21,000: —

dels ock till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1909 till och med den 21 juli 1910 „ 5,100: —

tillhopa kronor 26,100: —.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, till *utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven*, på extra stat för år 1909 beviljat *dels* till omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1909 till och med den 30 april 1910 21,000 kronor samt *dels* till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för tiden från och med den 22 juli 1909 till och med den 21 juli 1910 5,100 kronor, eller tillsammans 26,100 kronor.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till bidrag för anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare, under förutsättning att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidrage med tillsammans 2,000 kronor, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har, såsom bidrag till *anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare*, under förutsättning att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidraga med tillsammans 2,000 kronor, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 2,250 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta utaf nämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 1,125 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd åt Södra Sveriges fiskeriförening på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 17,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor, såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet 5,000 kronor samt för uppförandet af en byggnad för inrymmande af en fiskkläckningsanstalt och ett sötvattenbiologiskt laboratorium 4,000 kronor.

Riksdagen finner genom hvad departementschefen i ärendet anført vara ådagalagdt, att södra Sveriges fiskeriförening för upprätthållande af fiskeriskolan och försöksverksamheten är för år 1909 i behof af statsunderstöd till enahanda belopp som för innevarande år beviljats. Likaså anser Riksdagen fullgiltiga skäl vara anförda för uppförande, i enlighet med departementschefens förslag, af en byggnad, afsedd att inrymma ett sötvattenbiologiskt laboratorium och en fiskkläckningsanstalt.

Riksdagen har alltså, till *understöd åt södra Sveriges fiskeriförening*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 17,500 kronor, däraf till upprätthållande af föreningens fiskeriskola 8,500 kronor, såsom bidrag till föreningens försöksverksamhet 5,000 kronor samt för uppförande af en byggnad för inrymmande af en fiskkläckningsanstalt och ett sötvattenbiologiskt laboratorium 4,000 kronor.

Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten.

52:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppehållande under år 1909 af verksamheten vid hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer, på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 46,400 kronor, samt att, för verkställande under år 1909 af hydrogeologiska specialundersökningar, på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 3,000 kronor, eller tillhoppa 49,400 kronor.

För den föreslagna ökningen af anslagsposten till den hydrografiska undersökningen utöfver hvad nästlidet års Riksdag för ändamålet beviljade och för uppförande af den nya anslagsposten till de hydrogeologiska specialundersökningarna synas fullgiltiga skäl hafva blifvit förebragta, hvadan Riksdagen, som i skrifvelse angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel anmäler sitt beslut i fråga om anslag till de meteorologiska observationerna, får anmäla, att Riksdagen *dels*, för uppehållande under år 1909 af verksamheten vid *hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer*, på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 46,400 kronor samt *dels* för verkställande under år 1909 af *hydrogeologiska specialundersökningar*, på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 3,000 kronor, eller tillhoppa 49,400 kronor.

Åtgärder för tillgodogörande af svenska statens vattenfall.

53:o) I en den 3 april innevarande år till Riksdagen aflåten proposition, n:o 159, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels — med förklarande, att från och med år 1909 den nuvarande styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk skulle upphöra att fungera och att från och med samma år skulle inrättas en vattenfallsstyrelse med i hufvudsak den sammansättning och de åligganden, departementschefen till protokollet angifvit, samt med godkännande af det af departementschefen framlagda förslaget till stat för vattenfallsstyrelsen — för uppehållande af sistnämnda styrelses verksamhet under år 1909 å extra stat för nämnda år under nionde hufvudtiteln anvisa ett anslag af 36,000 kronor;

dels medgifva, att af inkomsterna under samma år från kanalverket finge såsom bidrag till upprätthållande af vattenfallsstyrelsens verksamhet utgå ett belopp af 26,000 kronor;

dels ock likaledes medgifva, att från och med 1909 års början finge, i den ordning departementschefen till protokollet angifvit, under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställas den af departementschefen omförmälda statsegendom.

Såsom af de tillkallade sakkunniga framhållits, är det af största vikt, att statens vattenfall förvaltas på ett affärsmässigt, enhetligt och planmässigt sätt; och då den nu föreslagna styrelsens sammansättning synes innebära betingelser för att de anspråk, som i nämnda afseenden böra ställas på densamma, varda, så vidt möjligt är, uppfyllda, har Riksdagen, som funnit förslaget om att förvaltningen af Trollhätte kanal- och vattenverk lägges under den centrala styrelsen tilltalande, ansett sig böra bifalla förslaget om inrättande af en sådan styrelse. Emot den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna staten har Riksdagen icke haft annat att erinra än att Riksdagen funnit den däri upptagna posten till expenser m. m. kunna nedsättas från 18,000 kronor till 16,000 kronor och statens slutsumma sålunda utföras med 60,000 kronor. Det för nämnda utgifter af de sakkunniga föreslagna belopp å 20,000 kronor, däri inberäknats resekostnadsersättningar, har Eders Kungl. Maj:t ansett böra minskas med 2,000 kronor på grund däraf att dessa ersättningar icke böra utgå från detta anslag utan från hufvudtitelns förslagsanslag till rese- och traktamentsersättningar, men då Riksdagen, med hänsyn till de utgifter, som föranledts af resekostnadsersättningar vid för-

valtningen af Trollhätte kanal- och vattenverk, måste antaga, att de sakkunnige beräknat utgifterna för reseersättning ar till högre belopp än det sistnämnda, anser Riksdagen, att posten till expenser m. m. skäligen bör minskas med ytterligare 2,000 kronor till 16,000 kronor.

Riksdagen får sålunda anmäla, att, på grund af hvad nu blifvit anfördt, Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition på det sätt bifallits, att Riksdagen

dels med förklarande, att från och med år 1909 den nuvarande styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk skall upphöra att fungera och att från och med samma år skall inrättas en *vattenfallsstyrelse* med i hufvudsak de åligganden, departementschefen till statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 3 april innevarande år angifvit, godkänt följande stat för vattenfallsstyrelsen:

	Summa Kronor
Vattenfallsdirektören (arfvode).....	20,000
En ledamot i vattenfallsstyrelsen (d:o)	2,000
Tre ledamöter i vattenfallsstyrelsen (d:o)...	6,000
Biträdande ingenjören (d:o)	8,000
Sekreteraren och ombudsmannen (d:o)	8,000
Expenser m. m.....	16,000
Summa	60,000

Ann. 1. Af de i staten för biträdande ingenjören samt för sekreteraren och ombudsmannen upptagna arfvoden skola 5,000 kronor betraktas såsom lön och 3,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Ann. 2. För åtnjutande af det i aflöningsstaten för vattenfallsdirektören uppförda arfvode skola gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att innehafvare af vattenfallsdirektörsbefattningen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda föreskrifven;

att med direktörsbefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänste-

befattning af hvad slag som helst, med mindre den vid pröfning af Kungl. Maj:t befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid vattenfallsstyrelsen;

att, där direktören beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, på pröfning af Kungl. Maj:t beror, huru stor del af arvodet skall till vikarien afstås;

att vattenfallsdirektör skall vara berättigad att från och med månaden näst efter den, under hvilken han uppnått 65 lefnadsår, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 6,000 kronor;

att vattenfallsdirektör, som, innan han uppnått 65 lefnadsår, antingen på grund af sjukdom eller därigenom, att han efter utgången af den tid, för hvilken han förordnats, icke erhåller förnyadt förordnande, eller ock eljest utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, skall vara berättigad att i pension uppbära ett årligt belopp af 6,000 kronor för tiden intill dess han uppnått 65 års ålder;

att vattenfallsdirektör, som före utgången af den tid, erhållet förordnande afser, befinnes af sjukdom oförmögen till vidare nöjaktig tjänstgöring, skall vara underkastad skyldighet att afgå mot åtnjutande af pension enligt nu angifna bestämmelser; samt

att såsom pensionsafgift skall å det för vattenfallsdirektören bestämda arvodet eller den honom, intill dess han uppnått 65 år, tillkommande pension afdragas och till statsverket ingå ett årligt belopp af 360 kronor.

Anm. 3. För åtnjutande af de i aflöningsstaten för biträdande ingenjören samt sekreteraren och ombudsmannen uppförda arvoden skola gälla följande allmänna villkor och bestämmelser, nämligen:

att tjänst innehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda föreskrifven;

att med tjänst vid vattenfallsstyrelsen ej må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat ej heller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, med mindre den vid pröfning af vattenfallsstyrelsen befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid styrelsen;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, be-

fattningshafvande verkliga tjänstgjort, dock att han jämväl under tjänstledighet under sammanlagdt högst 30 dagar af samma kalenderår äger uppbära de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar;

att den, som undfår ledighet under mer än 30 dagar af samma kalenderår, äger, därest han af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, uppbära hela lönen, men, om han undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskildt uppdrag, eller han är från tjänstgöring afstängd eller eljest lagligen förhindrad att befattningen sköta, kan förpliktas att utöfver tjänstgöringspenningarna af arvodet afstå så mycket, som för tjänstens uppehållande under tiden ytterligare erfordras eller eljest pröfvas skäligt; samt

att den, som är sjuk i följd af kroppsskada, ådragen i tjänstutöfning, äger under högst sex månader uppbära samtliga aflöningsförmåner oafkortade, samt efter denna tid det belopp af arvodet, som af Kungl. Maj:t bestämmes;

dels för uppehållande af vattenfallsstyrelsens verksamhet under år 1909 å extra stat för nämnda år under nionde hufvudtiteln anvisat ett anslag af 34,000 kronor;

dels medgifvit, att af inkomsterna under samma år från kanalverket må såsom bidrag till upprätthållande af vattenfallsstyrelsens verksamhet utgå ett belopp af 26,000 kronor; samt

dels likaledes medgifvit, att från och med 1909 års början må, i den ordning departementschefen i förenämnda statsrådsprotokoll angifvit, under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställas den af departementschefen omförmälda statsegendom.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1909 anvisa till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 42,800 kronor samt till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 45,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att emot denna framställning erinra och har alltså å extra stat för år 1909 anvisat *dels till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 42,800 kronor samt dels till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 45,000 kronor.*

Skogsinstitutet.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet, på extra stat för år 1909 anvisa ett belopp af 8,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen, till anställande af *extra lärarkrafter vid skogsinstitutet*, på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 8,000 kronor.

Landtmäteristaten.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnaderna för undervisning vid generallandtmäterikontoret af landtmäterielever, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 8,000 kronor.

Under erinran, att det hittills å landtmäteristyrelsens stat uppförda anslaget å 3,000 kronor till arfvode åt lärare för landtmäterielevers undervisning icke blifvit upptaget å den af Riksdagen godkända nya stat för styrelsen, får Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, anmäla, att Riksdagen, *till bestridande af kostnaderna för undervisning vid generallandtmäterikontoret af landtmäterielever*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 8,000 kronor.

Rikets allmänna kartverk.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels att, för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m., på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 19,200 kronor, dels ock att, för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Under hänvisning till hvad under punkt 14:o) här ofvan finnes i detta ärende meddeladt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen *dels för anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 19,200 kronor, samt *dels för höjning af arfvodena åt de vid det ekonomiska*

kartverket anställda kvinnliga ritare och ritbiträden, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 1,000 kronor, att enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande för ändamålet användas.

Sveriges geologiska undersökning.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för fortsättande af de geologiska undersökningarna under år 1909 och för utgifvande af därpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar, å extra stat för samma år bevilja ett anslag af 106,200 kronor.

Mot denna framställning har Riksdagen icke funnit anledning till erinran och har alltså, för fortsättande af de *geologiska undersökningarna* under år 1909 och för utgifvande af därpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar, å extra stat för samma år beviljat ett anslag af 106,200 kronor.

59:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse meddelat, har Riksdagen, med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t under punkt 62:o) af förevarande hufvudtitel föreslagit, *för verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning*, beviljat ett anslag af 580,610 kronor samt däraf å extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af sistnämnda belopp redan under år 1908 för byggnadsarbetets påbörjande låta af tillgängliga medel utanordna 50,000 kronor.

Vägunderhållet på landet.

60:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen på extra stat för år 1909 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förslagsanslag 50,000 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt, på extra stat för år 1909 anvisa 150,000 kronor.

Med anledning af hvad i ärendet blifvit upplyst, har Riksdagen, till *understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt*, på extra stat för år 1909 anvisat 150,000 kronor.

Förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels på extra stat för år 1909, till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, anvisa ett anslag å 70,000 kronor, dels ock medgifva, att hvad vid utgången af år 1908 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag, finge under år 1909 för enahanda ändamål användas.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, har *dels* på extra stat för år 1909 till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 70,000 kronor, att användas till *förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen*, samt *dels* medgifvit, att hvad vid utgången af år 1908 möjligen icke blifvit användt af tidigare för ändamålet beviljade anslag må under år 1909 för enahanda ändamål användas.

Allmänna arbeten af beskaffenhet att deras utförande kontrolleras af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

63:o) Under punkterna 66, 67 och 68 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels på extra stat för år 1909 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning norrländska afdikningsanslaget, till understödjande, medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet, af myrutdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget vore uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

dels på extra stat för år 1909 ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning allmänna frostminskningsanslaget, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet, af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels besluta, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skulle tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende;

dels ock, likaledes å extra stat för år 1909, bevilja ett anslag af 13,000 kronor för verkställande af undersökning angående afdiknings inverkan till minskande af frostländigheten.

Hvad beträffar norrländska afdikningsanslaget, som af 1907 års Riksdag höjdes från 500,000 kronor till 700,000 kronor, har Riksdagen, med afseende å de höga belopp, hvartill ansökningarna om delaktighet i detta anslag under nästlidet år uppgått, och då ej kan antagas, att ansökningarnas antal till detta viktiga ändamål kommer att under den närmaste tiden minskas, ansett, att äfven för år 1909 anslaget bör beviljas med det förhöjda beloppet af 700,000 kronor.

På grund häraf och med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t beträffande allmänna frostminskingsanslaget föreslagit, har Riksdagen dels på extra stat för år 1909 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning *norrländska afdikningsanslaget*, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myr- utdikningar och vattenaftappningar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling af till åker eller äng lämplig jord eller minskning af frostländighet för närliggande bygd, ett belopp af 700,000 kronor;

dels på extra stat för år 1909 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, under benämning *allmänna frostminskingsanslaget*, till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af sådana myr- utdikningar och vattenaftappningar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, ett belopp af 200,000 kronor;

dels ock beslutat, att i afseende å erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag från ifrågavarande båda anslag skola tillämpas nu gällande allmänna villkor och bestämmelser i sådant afseende.

Däremot har Eders Kungl. Maj:ts förslag att på extra stat för år 1909 må, för verkställande af *undersökning angående afdiknings inverkan till minskande af frostländigheten*, beviljas ett anslag af 13,000 kronor, icke vunnit Riksdagens bifall.

Afdikningar å kronan tillhörig mark.

64:o) I enlighet med af Eders Kungl. Maj:t under punkt 69 af förevarande hufvudtitel gjord framställning, har Riksdagen, till bestridande af kostnader för *afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län*, på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag å 150,000 kronor.

Reglering af flottleder.

65:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, dels att under år 1909 inflytande flottningsafgifter finge användas till bestridande af kostnader för reglering af flottleder inom riket; dels ock att de medel, som af föregående års anslag till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län vid 1908 års slut funnes disponibla, finge under år 1909 till enahanda ändamål användas utan begränsning till vissa län.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot att inflytande flottningsafgifter och föregående års besparingar å ifrågavarande anslag hädanefter användas till bestridande af kostnaden för reglering af flottleder äfven inom andra delar af riket än de norrländska länen samt Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län, har medgifvit,

dels att under år 1909 inflytande flottningsafgifter må användas till bestridande af kostnader för *reglering af flottleder* inom riket; dels ock att de medel, som af föregående års anslag till bestridande af kostnader för reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län vid 1908 års slut må finnas disponibla, må under år 1909 till enahanda ändamål användas utan begränsning till vissa län.

Uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

66:o) Enligt Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, såsom bidrag till *bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet*, på extra stat för år 1909 beviljat ett anslag af 60,000 kronor.

Skogsodlingens befrämjande.

67:o) Vidare och likaledes i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag, har Riksdagen för *skogsoodlingens befrämjande* för år 1909 beviljat ett extra anslag af 100,000 kronor, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas antingen skogsvårdsstyrelser, till hvilka landsting eller hushållningssällskap för ändamålet lämnat bidrag,

eller i landstingsområde, där sådan styrelse icke finnes, landsting eller hushållningssällskap, under iakttagande att i intetdera fallet statsbidrag må till något landstingsområde utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet bidragit, samt att landsting eller hushållningssällskap, som undfått dylikt bidrag, skall vara skyldigt att efter årets utgång till Eders Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande afgifva redogörelse öfver användningen af de utaf staten samt af landsting eller hushållningssällskap lämnade bidrag.

Lindring af fraktkostnaderna för kalk.

68:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behof, på extra stat för år 1909 anvisa, såsom förslagsanslag, 200,000 kronor.

Då samma skäl, som föranledde nästlidet års Riksdag att bevilja enahanda anslag, som nu till ifrågavarande ändamål begäres, fortfarande synas hafva giltighet, har Riksdagen, för *lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behof*, på extra stat för år 1909 anvisat, såsom förslagsanslag, 200,000 kronor.

Internationella landtbruksinstitutet i Rom.

69:o) Vidare och i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, till bestridande af kostnaden för *Sveriges deltagande uti internationella landtbruksinstitutet i Rom*, på extra stat för år 1909 anvisat 5,000 kronor.

Svenska fattigvårdsförbundet.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till understöd åt svenska fattigvårdsförbundet, på extra stat för år 1909 anvisa ett anslag af 8,000 kronor.

Af hvad departementschefen i detta ämne anfört har Riksdagen trott sig finna, att svenska fattigvårdsförbundets organisation och verksamhetsplan gifva grundad anledning att af förbundet vänta ett frukt-

bringande arbete till åstadkommande af en förbättrad fattigvård inom landet, ¹hvarför Riksdagen till understöd åt *svenska fattigvårdsförbundet* på extra stat för år 1909 anvisat ett anslag af 8,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

71:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottvis bestridda utgifter, anvisa å extra stat för år 1909 ett anslag af 95,737 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen, *till betäckande af ifrågavarande, af statskontoret förskottvis bestridda utgifter*, anvisat å extra stat för år 1909 ett anslag af 95,737 kronor.

Extra lönetillägg.

72:o) Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse meddelat, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 73 af förevarande hufvudtitel framställda förslag, till beredande af *extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante uti jordbruksdepartementet samt vid under sistnämnda departement lydande verk och stater*, å extra stat för år 1909 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 115,000 kronor, att utgå enligt de i nyssberörda skrifvelse angifna grunder.

Stockholm den 1 juni 1908.

Med undersåtlig vörndnad.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Jordbruks-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	
Landtbruksstyrelsen	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar (däraf ett <i>förslagsanslag</i> å 50,000	
Veterinärundervisningen	
Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Landtbruksingenjörer och deras biträden	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar	
Länsveterinärer och veterinärstipendiater	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (däraf särskildt 160,000 kronor till prisbelöningar	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Befrämjande af husslöjden	
Fiskerinäringens understöd	
Domänstyrelsen	
Skogsväsendet:	
<i>Bestämdt anslag:</i>	
För skogsstaten	
För statens skogsläroverk	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg åt skogsstatens och skogsinstitutets lärarpersonal	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till enskilda skogsundervisningen	
Till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	
Till belöningar för rofdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>	
Landtmäteristaten	
Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	

Litt. 1.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	53,700	—	—	—	—	—	53,700	—
.....	57,600	—	—	—	—	—	57,600	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	320,100	—	—	—	—	—	320,100	—
.....	86,200	—	—	—	—	—	86,200	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
.....	54,500	—	—	—	—	—	54,500	—
.....	270,800	—	—	—	—	—	270,800	—
.....	60,500	—	—	—	—	—	60,500	—
af hästar).....	273,200	—	1,070	—	—	—	274,270	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	25,000	—	—	—	—	—	25,000	—
.....	68,000	—	—	—	—	—	68,000	—
.....	159,000	—	—	—	—	—	159,000	—
.....	1,113,500: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	89,050: —	1,202,550: —	—	—	—	—	—	—
.....	—	110,000: —	—	—	—	—	—	—
.....	7,600: —	—	—	—	—	—	—	—
.....	2,568,850: —	2,576,450: —	3,889,000	—	—	—	3,889,000	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
.....	233,400	—	—	—	—	—	233,400	—
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
Transport	5,727,500	—	1,070	—	—	—	5,728,570	—

Rikets allmänna kartverk, <i>reservationsanslag</i>	
<i>Bestämt anslag:</i>	
Till aflöningar	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till kartarbeten m. m.	
Gästgifvares friheter	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar.....	
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>	
Fattigvården i Stockholm och landsorten	
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	5,727,500	—	1,070	—	—	—	5,728,570	—
.....								
..... 67,900: —								
..... 21,400: —								
..... 131,500: —	220,800	—	—	—	—	—	220,800	—
.....	10,830	—	6,635	—	1,664	—	19,129	—
.....	215,000	—	—	—	—	—	215,000	—
.....	354	—	25	—	—	—	379	—
.....	1,000,000	—	—	—	—	—	1,000,000	—
.....	9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
.....	175,000	—	—	—	—	—	175,000	—
.....	47,500	—	—	—	—	—	47,500	—
.....	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
.....	40,461	—	—	—	—	—	40,461	—
.....	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Summa	7,557,009	—	7,730	—	1,664	—	7,566,403	—

Bil. Litt. 2.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Nionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Jordbruksdepartementet.		
<i>Jordbruksdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.</i>		
Till aflöning åt ytterligare en kanslisekreterare	4,000	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till bestridande af kostnaden för tillbyggnad af den s. k. laboratorie- byggnaden vid landbruksinstitutet vid Ultuna	45,200: —	
» undervisningsmaterieell för landtbruks- och mejeri- institutet vid Alnarp	3,000: —	
» understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana landtmannaskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	10,000: —	
» förhöjda understöd åt landtbruksskolorna i Väster- norrlands, Västerbottens och Norrbottens län	6,000: —	
» beredande af statsbidrag åt Fredrika-Bremer-förbun- dets landthushållningsskola vid Rimforsa för utbild- dande af lärarinnor.....	8,000: —	
Bidrag till aflöning åt tolf kringresande jordbrukskonsu- lenter i Dalarne och Norrland	30,000: —	102,200
<i>Veterinärundervisningen:</i>		
Till inrättande af en veterinärbakteriologisk anstalt	30,470	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landt- bruksmöten	7,500: —	
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten	12,500: —	
Transport	20,000: —	136,670

		Kronor.	ö.
	Transport	20,000: —	136,670 —
Till fortsatt uppehållande af de vid landbruksinstitutet vid Ultuna samt landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inrättade anstalter för profning af maskiner och redskap för landbrukets behof	10,000: —		
Bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	32,000: —		
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	11,250: —		
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000: —		
» åtgärder för befordrande af den inhemska klöfver- och gräsfröodlingen	15,000: —		
Bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet	25,000: —		
Till utbildande af en elev i boskapskötsel och mejerihushållning	1,000: —		
» anställande af en förste och en andra torfingenjör samt tre torfassistenter	25,000: —		
» upprätthållande af en torfskola	7,000: —		
» understöd åt svenska mosskulturforeningen	20,000: —		
Bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket	200,000: —		
Till ökad statsbidrag för år 1909 till fortgående smörprofningar	10,000: —		
» anställande af en konsulent i svinskötsel	7,500: —		
» fjäderfäafvelns befrämjande	20,000: —		
Bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap m. m.	21,000: —		
Till främjande af nötboskapsafveln i Norrbottens län....	5,000: —	439,750	—
<i>Länsveterinärer och veterinärstipendiater:</i>			
Till tillfällig löneförbättring åt länsveterinärer		16,000	—
<i>Hästafvelns förbättrande:</i>			
Till bestridande af kostnad för extra personal vid Flyinge hingstdepå		3,790	—
<i>Befrämjande af husslöjden:</i>			
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander		3,500	—
	Transport	599,710	—

	Kronor.	ö.
Transport	599,710	—
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>		
Till underhålls- och driftkostnad för ett fartyg för hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges hafs-fisken	34,000: —	
» försäkring af fartyget Skagerak	5,200: —	
» utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven	26,100: —	
Bidrag till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare	2,250: —	
Till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening	17,500: —	
» bestridande af underhålls- och driftkostnader för ett fartyg för fiskeriadministrationens behof	5,000: —	90,050 —
<i>Hydrografiska undersökningar af Sveriges färskvatten:</i>		
Till upphållande af verksamheten vid hydrografiska byrån samt för verkställande af hydrogeologiska specialundersökningar	49,400	—
<i>Åtgärder för tillgodogörande af svenska statens vattenfall:</i>		
Till inrättande af en särskild styrelse för förvaltningen af statens vattenfall	34,000	—
<i>Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner:</i>		
Till afföring åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna	42,800: —	
» resekostnader vid domänförvaltningen, förslagsanslag	45,000: —	87,800 —
<i>Skogsinstitutet:</i>		
Till anställande af extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	8,000	—
<i>Landtmäteristaten:</i>		
Till bestridande af kostnaderna för undervisning vid generallandtmäterikontoret af landtmäterielever	8,000	—
Transport	876,960	—

	Kronor.	ö.
Transport	876,960	—
<i>Rikets allmänna kartverk:</i>		
Till anställande af ökad civil personal vid rikets allmänna kartverk, namngranskning m. m.	19,200: —	
Till förhöjning af arvodena åt de vid det ekonomiska kartverket anställda kvinnliga ritare och biträden	1,000: —	20,200 —
<i>Sveriges geologiska undersökning:</i>		
Till fortsättande af de geologiska undersökningarna och för utgifvande af därpå grundade kartor m. m. samt beredande åt undersökningens tjänstemän och förste vaktmästare af tillfälliga löneförbättringar	106,200: —	
» verkställande af nybyggnad för Sveriges geologiska undersökning	100,000: —	206,200 —
<i>Vägunderhållet på landet:</i>		
Till bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000: —	
» understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt	150,000: —	200,000 —
<i>Diverse anslag:</i>		
Till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	70,000: —	
» understödjande af myrutdikningar och vattenaftappingar inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (norrländska afdikningsanslaget)	700,000: —	
» understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappingar inom öfriga delen af riket, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd (allmänna frostminskningsanslaget)	200,000: —	
» afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	150,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet	60,000: —	
Transport	1,180,000: —	1,303,360 —

		Kronor.	ö.
	Transport	1,180,000: —	1,303,360 —
Till	skogsodlingens befrämjande	100,000: —	
»	lindring af fraktkostnaderna vid transport å järnväg af kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behof	200,000: —	
»	bestridande af kostnaden för Sveriges deltagande uti internationella landbruksinstitutet i Rom	5,000: —	
»	understöd åt svenska fattigvårdsförbundet	8,000: —	
»	betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	95,737: —	
»	beredande af extra lönetillägg för år 1908 åt vissa tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk, <i>förslagsanslag</i>	115,000: —	1,703,737 —
	Summa		3,007,097 —